

aarlig forøget Indtægt af et Par Hundrede Tusinde Kr. Man har imidlertid i det andet Thing gjort gjældende, at det var Noget, man ikke kan gaa ind paa, før Statteyderne faae Kompensation for disse Par Hundrede Tusinde Kr. ved at faae Lettelse paa andre Punkter. Jeg hører nu personlig ikke til dem, der hnde Lotteriet, men naar man nu engang har den Institution, saa er det vel ganske naturligt, at man sørger for, at den kan tilfredsstillende Behovet, og naar man saa efter de Regler, der gjælde for Institutionen, ved dens Udvidelse faar et Par Hundrede Tusinde Kr. mere ind, ja saa er det ganske naturligt, om de flyde ind i Statskassen. Men, siger man, Statskassen maa ikke faae Mere i Indtægt; Kompensation skal der til, skjøndt man jo kan tage Kompensationen i de adskillige Hundrede Tusinde Kr., som selve de Lovforslag, der for Tiden ligge for, ville medføre i forøget aarlig Udgift for Statskassen. Jeg tror altsaa, at det ved særlig Overtueelse af Forholdene viser sig, at det efter den Beredvillighed, der faktisk synes at være til at sætte Statskassen i Stand til at virke tilfulde for alle sine Formaal, ikke kan gaa an vedblivende at anvende saa store Summer af de løbende Indtægter paa Jernbaneanlæg. Flertallet kan meget vel gaa med til nye Jernbaneanlæg, men vi maa være enige med Regjeringen i, at i det Mindste en Del af disse Udgifter bæres af Efterkommerne. Jeg skal derfor paa Flertallets Vegne stærkt anbefale Vedtagelsen af § 5. Jeg skal tillade mig for mit eget Vedkommende at udtale, at hvis den bliver forkastet, vil jeg ikke kunne stemme for Lovforslaget.

Th. Nielsen: Efter den meget udførlige Motivering, som den ærede Ordfører nu har givet af Flertallets, og jeg kan vel tilføie, af Udvalgets Stilling for de første Paragrafers Vedkommende, kan jeg lade den Side af Sagen ligge, idet jeg saa omtrent er enig med ham i, hvad han har udtalt til Forfar for det Jernbaneanlæg, som her foreligger til Forhandling, i det Hele taget. Mindretallet finder Retningslinien heldig og finder, at det ogsaa efter Omstændighederne er rigtigt, at der gaas ud fra Klampenborg. Det er altsaa ikke denne Side af Sagen, Mindretallet ønsker at udtale sig om, men det er kun om, hvad der vedrører § 5, altsaa hvorvidt den Sum, der skal staffles i Anledning af det foreslaede Jernbaneanlæg, skal optages ved et Statslaan. Det er først, naar vi komme dertil, at Menigheden begynder. I Motiverne begrundes Nødvendigheden af, at der optages et Statslaan, eller

jeg skulde maasse hellere sige: anføres, som Støtte for, at der optages et Statslaan, at der i en Række af Aar, nemlig fra 1ste April 1876 til 31te Marts 1889, er anvendt den store Sum af 47 Millioner Kr. til Jernbaneanlæg. Dertil bemærker Mindretallet, at der i de 13 Aar fra 1867—80 er brugt en lignende Sum, nemlig ca. 40 Mill. Kr.; men man kunde gjerne have sagt ca. 50 Mill. Kr.; thi det er i Virkeligheden 47 Mill. Kr. Der var i Aaret 1867 udført Statsbaneanlæg for 25 Mill. Kr., men i 1880 var der udført Statsbaneanlæg for 72 Mill. Kr. Det giver en Difference af 47 Mill. Kr.; og der er altsaa akkurat anvendt denne Sum. Man vil naturligvis hertil sige: Ja, men samtidig er der tillige kjøbt de sjællandske Jernbaner. Ja, jeg erindrer meget vel, at da Loven derom blev vedtagen, var Motivet dertil især to Hensyn; det ene var det, at det i og for sig var det Rigtigste, at Staten havde og drev de vigtigste Jernbanelinier, og da den i Forveien var i Besiddelse af Anlægene i Jylland og paa Fyen, var det ganske naturligt, at den ogsaa fik de sjællandske. Men man hævdede tillige saavel fra Ministeriets som fra Folkethingets Side — hvad dette Thing angaar, erindrer jeg det ikke, men for Folkethinget erindrer jeg det meget nøie — at det endogjaa var et finantssielt fuldt forsvareligt Foretagende. Man var sikker paa, at den Sum, for hvilken man kjøbte Banerne, nemlig 51 Mill. Kr., vilde blive fuldt ud forrentet med 4 pCt., ja, man gjorde endogjaa Regning paa, at Overskuddet vilde blive større. Da man altsaa foretog denne Operation, gjorde man det i Virkeligheden i Tillid til, at det tillige var et finantssielt godt Foretagende. At det har viist sig, at det ikke forholdt sig saaledes, er jo en anden Sag, det forudsaa man ikke den Gang. Det er jo muligt, at havde man vidst, at Stillingen vilde blive, som den blev, havde man stillet sig paa en anden Maade. Mindretallet har i sin Betænkning ligeledes henvist til, at da man i 1868 gik til meget vidtløftige Jernbaneanlæg, til Jernbaneanlæg, om hvilke man fra mange Sider ventede, at de ikke kunde betale sig — og det har jo ogsaa viist sig, at de ikke have gjort det, skjøndt de have forrentet sig over Forventning — var der aldeles ikke Tale om — ja der var vel Tale derom, men Repræsentationen modsatte sig det — at der skulde staffles Pengene extra ordnært tilveie i denne Anledning. Man modsatte sig navnlig en Indtægtsstat, det vil sige, et senere Ministerium ønskede en Indtægtsstat; men den Retning, til hvilken det nuværende høitærede Ministerium hører, var dengang nærmest tilbøielig til at mode